

Hadfy /Antonyi/ Raymond
nyug.örgy,
+ Budapest, 1942.05.26. 45 é

Hamza Gyula
nyug.őrgy.

Budapest, XI. Zenta-u.5.sz.IV.2.

1914.szds.11.01. VII.cső.ker. 3.szárny 1.szak. Déva

Haraszthy István vitéz
nyug.alez.

Ungvár, Csúha István-u.14.sz.

1940. 1937.05.01.

VIII.cső.ker. tö.: ea.ti.

+ Buffalo /New Jersey/ USA, 1980.10.15. Forest Lawn-temető

Szül.: Homonnazávod /Zemplén vm./ 1893.11.14.

kassai tü.e.

Ungvár oszt.pk.

Vm-i Vit.Szék kap.

Buffalo, Saving Bank

F.: Ilonka

B.L.1968.01-08.XXI.évf.01-08.sz.59.o.

A winnipegi "Kanadai Magyar Ujság
1968.02,k3-i száma cső-napi cikket hozott
tollából.

vitéz Haraszthy István
1893 — 1980

Herold Ádám
nyug.ets.

Budapest, IV.Veress Pálné-u. 1.sz.

Herold Gyula
Nyug.alez.

Dömsöd, Fő-u.82.sz.
DÖMSÖD, KISDUNAPART.

Hertelendy Ignác hertelendi és vindornyalaki nemes nyug.ezds.

Budapest: XII. németvölgyi-ut 78/b.sz

Szül.: Párdány, 1885.03.13. P.K.

A.: Schwartz Teréz

V.cső.kerpk. **SZEGED. 1941. 07.01. 1942. 04.20.**

1941.09.01.nyug.

F.: felső-eőri Cseresznyés Sarolta
Sólyom László barátja

+ Paraguay, Asuncion, 1967.05.29.

B.L.1967.07-12.XX.évf.07-12.sz.58.o.

nemes hertelendi és vindornyalaki

Hertelendy Ignác ezds. 1967.05.29

Asuncionban /Paraguay/ Délamerika

elhunyt. Egike volt a legidősebb

bajtársinaknak, ki szoros kapcsolata-

tot tartott a MKCsBK.-val és a B.L.-

születése óta érdeklődéssel olvasta.

A MKCsBK segélyalap az utóbbi idő-

ben sokat próbált a gyógyszer-szük-

séglet ellátásával segíteni.

Özvrgyének a központ levélben fe-

jezte ki igaz együttérzését. Her-

telendy ezdst igen nagy részvét mellett helyezték el nyugalomra

az asuncioni magyar temetőben.-

Hertelendi és Vindornyalaki Hertelendy Ignác
ezredes,
a m. kir. szegedi V. csendőrkerület
parancsnoka.

„Hertelendyt nem szabad hagyni, hogy megszólaljon...”

Ki ne tudna valamennyit a svéd *Raoul Wallenberg* történetéről? Igaz, hogy sok még a nyitott, megválaszolatlan kérdés, a logikai buktató, mégis úgy érezzük: a lényegét már tudtuk s tudjuk.

De vajon ki tudta s ki tudja, hogy miért nem kérdezte mindmáig szinte senki *Hertelendy Lászlót*? Egyáltalán, kicsoda *Hertelendy László*? Vajon miért hívta meg őt 1988-ban — megalakulásakor — vendégként a Magyar Zsidó Kulturális Egyesület, s választotta tiszteletbeli elnökségi tagjává zűgő taps közepette? S nagyjából ugyanakkor mások „hivatalból” azt javasolták *Hertelendy* úrnak, ne tegyen eleget izraeli meghívásának. Vajon miért.

Miért éppen őt bizta meg annak idején a néhai *Sik Sándor* professzor úr a krisztinavárosi római katolikus templom sekrestyéjében, hogy legyen *Raoul Wallenberg* segítője, legközvetlenebb munkatársa? Vajon milyen életet élt *Raoul Wallenberg* Magyarországon? Visszahúzó volt? Netán társasági ember, aki *Adolf Eichmann*-nal éppúgy tárgyalt, mint *Stern Samuval*? S egyáltalán:

hogyan, miben segítette *Wallenberg*et *Horthy* kormányzó csendőrezredesének fia?

Kérdés kérdést követ... Tény, hogy *Hertelendy László* itt él közöttünk, szívesen beszél mindenről, hiszen mostanáig nem szólalhatott meg. S immár újabb kérdések sora következhet. Miért ütötték-verték, miért volt útjában *Péter Gábornak*, aki pedig pontosan tudta, valójában ki is ő, miért kellett megjárnia a börtönöket és az internálótáborokat? Miért nem lehetett soha szabad ember, vajon miért dolgozott egy ősi arisztokrata család sarja kabinosként a strandon?

HÉTFŐ, KOSSUTH 20.00

S végül a sok kérdő mondat után egy kijelentő. *Hertelendy László* soha semmilyen elismerésben nem részesült.

Műsorunkkal egy idős úrhoz, *Hertelendy Lászlóhoz* invitáljuk hallgatóinkat tisztelettel:

Lengyel Anna — Rados Péter

RÁDIÓ- ÉS TELEVÍZIÓÚJSÁG.

1990 FEBR. 26.

gondunk... Magánbosszúkat el kell kerülni, ki kell küszöbölni... Leleplező vallomásokhoz sem fűzhetünk egyetlen megállapítást sem, mert az országos munkafelvételt és a termelés folytatását hátráltatná... Kizárólag kultúrnationalista elemű nemzet és ország akarunk lenni... Mint a katolikus egyházfej kijelentem, hogy — amint azt a püspöki kar 1945-ben közös körlevélben kijelentette —, nem helyezkedünk szembe a történelmi haladás igazolt irányával, sőt az egészséges fejlődést mindenben előmozdítjuk. (!) Azt a magyar nép természetesnek találja, hogy nagy múltú és nagy értékű intézményeinkről gondoskodni kell...

A nemzethez intézett mostani szöveg más részletekre tudatosan nem terjed ki, mert amit mondtam, világos és elég... Ettől a pillanattól kezdve figyeljük, hogy ígéretek és cselekedetek földik e egymást...”
Mindszenty kardinális beszéde nem kövefeudális nagybirtokokat, hanem a nem-

zet érdekeinek előmozdítását szorgalmazza. Nincs kivetnivaló abban, amit e tragikusan vérbe folytott forradalom utolsó napján elmondott. Ő személy szerint volt tüske a „konszolidálódó” ország vezetői szemében is. Távollétében újra elítélik, és igyekeztek ezt a beszédet ellene fordítani. Más nem tudtak, hiszen nem volt ideje sem, és nem volt szándéka sem a fejlődés ellen tenni. Amellett Nagy Imre mellett állt, aki felismerte és ellenezte a szovjet mintájú Magyarország végzetes tévedéseit, demokráciát akart és függetlenséget. Ő életével fizetett, hogy hosszú évek után példaképpé válhassék ismét egy visszafordíthatatlan demokratikus folyamat létrehozói számára. Egy nemzet számára, melynek egykor miniszterelnöke volt. Mindszenty viszont főpapja volt ennek az országnak, szabadon, Nagy Imre által rehabilitálva. Nem lehet tehát kérdés az ismételt rehabilitálás jogossága. Csak kérnie kéne valakinek, csak el ké-

ne indítani valamit, hogy a ma fiataljai már ne egy „barokk főpap népellenes” politikai tevékenységét ismerje meg, hanem azt a bíboros-prímást, akit emberség, hit, magyarság példaképpé lehet állítani, s aki vértanúságot szenvedett egyházáért. Temessék el őt is Esztergomban, hogy ne kelljen Maria-Zellbe mennie annak a sok ezer magyarnak, aki kegyelettel emlékezik egykori primására.

Amíg azonban Esztergom hallgat, addig nincs erre mód, hiszen a katolikus ember kötelessége mindenkor főpapját követni. Ám Mindszenty is főpapja volt 1945-től az egyetemes keresztény magyarságnak, de vallástól függetlenül védte minden ember jogait, saját jogai árán is. Kapcsolata a protestáns egyházakkal is őszinte volt, egységes és jó ellenállást építettek ki Ravasz László református püspökkel. E kapcsolatból következő írásomban szeretnék bővebben szólni.

„KAPU” 1989. 06. 11/6. sz. 29-31. o.

IFJ. BIHARI LÁSZLÓ

MIÉRT TÚNT EL RAOUL WALLENBERG?

Beszélgetés Hertelendy Lászlóval

A Magyar Királyi Miniszter 26 658/1943 számú bizonyítványa: „A rendelkezésemre álló hiteles adatok alapján ezennel megállapítom, hogy a Szeged városban 1914. évi március hó 27. napján született Hertelendy László Andor György, valamint Hefkó Anna Mária Veronikával kötött házasságából származó fia, a Budapest székesfővárosban 1942. évi június 23. napján született Hertelendy László Péter Imre Ignác régi magyar nemességüket, úgyszintén a Hertelendy és Vindornyalaki előnevek használatához való jogukat igazolták. 1944. évi június hó 3-án a miniszter rendeletéből dr. vitéz Szilágyi László miniszteri osztálytanácsos.”

Idézet Nagy Iván *Magyarország családai czimerekkel és nemzetségrendi táblákkal* című kézikönyvéből: Hertelendy család: „A család címere: a vért kék mezejében, zöld téren hátulsó lábakon két szemközt álló oroszlán, kinyújtott első lábával arany koronát tart, a korona alatt, a két oroszlán között egy nyíl látszik lefelé fordítva, és egy könyökben meghajlított karon átütve, a vért fölött ötgombos korona és azon ismét a koronás sisak látszik, amely fölött fészkén ülő és fiait vérevel tápláló pellikán kiterjesztett szárnyakkal szemlélhető. A vértet szokásos foszladék veszi körül...” [A címer jelenleg a Mátyás templomban tekinthető meg.]

— Orvosi Igazolás: Országos Ideg- és Elmegyógyászati Intézet, Budapest, 1975. március 22. „Hertelendy László, Budapest bal-eseti járadékos: 1961-óta időszakosan kezeljük. 1955-ben a földalatti építkezésen *caisson*-betegséget kapott, 10 órán át eszméletlen volt.

Utána finom remegés kezdődött a felső végtagjaiban és a fejében, ez nem fokozódott...”

HERTELENDY LÁSZLÓ: A családnak történelmi múltja van, ma is minden dokumentumot őrzök, többek között a teljes családfát. Például Deák Ferenc is a család rokona: az én dédnagyapám édestestvére az ő nagyanyja volt. Édesapám szegedi csendőrkerület és a Kenderesi Különítmény parancsnoka volt, Horthy Miklós bizalmasa. 1942-ben megvált tisztségétől, mert nem értett egyet a fokozódó német befolyással. Jómagam papírkereskedő voltam, a Bősziörményi út 43/45 számú házban nyitottam üzletet.

B. L.: *Hogyan került a földalatti-építkezésre?*

HERTELENDY LÁSZLÓ: A felszabadulás után őrizetbe vettek a Bősziörményi úti rendőrlaktanyában, mint csendőrpáncsnokot, ugyanis összetévesztettek az apámmal. Körülbelül egy évig az ÁVO különböző intézményeiben tartottak fogva, aztán a *Buda-Dél* internálótáborba kerültem. Jelentkeztem munkára: először szemet raktam ki vagonokból, később oltatlan meszet. Ez rendkívül kellemetlen munka, mivel a nagy melegben félmeztelenül kell végezni: az ember izzadt testére rátapad a mész és elkezd csipni-marni. Aztán átvezényeltek a kazántisztítókhoz, ahol is be kellett mászni a kazánba és a belső faláról leválni az égéstermékeket: kén, kormot stb. Ez azért nehéz, mert sokszor a kazán még nem volt egészen hideg. Sokakra emlékezem a táborból: például itt volt a *Meinl* cég magyarországi képviselőjének a vezérigazgatója, *Weiss*, aki egyébként nem volt zsidó. Egy alkalommal *Sólyom László* altábornagy szemlét tartott a táborban és meglátott. Ő Horthy idején katonatiszt volt és jól ismerte apámat: tudta, hogy nekem semmi közöm nem volt a politikához, sem a csendőrséghez. Így aztán szabadon bocsátottak, és mivel két kiskorú gyermekről és feleségemről gondoskodnom kellett, olyan munkát kerestem, ahol magas jövedelem jár. Így kerültem a metró építkezésére. Sajnos az akkori viszonyok nem éppen a legmegfelelőbbek voltak az egészségvédelem szempontjából sem. Rendkívüli túlnyomást hoztak létre a föld alatt, hogy a talajvíz ne tudjon betörni az alagútba. Nők itt nem is dolgozhattak, mert ebben a túlnyomásban azonnal megjött a menstruációs vérzésük. Sokan meghaltak a munkások közül, én még viszonylag szerencsésen megúsztam a dolgot: így is 1955-óta munkaképtelen vagyok, Parkinson kórom van.

B. L.: *Ki volt Raoul Wallenberg?*

HERTELENDY LÁSZLÓ: Diplomata volt. Svéd követségi titkár. 10 000 zsidó köszönhet neki az életét, az én becsléseim szerint. 1944 nyarán jött Magyarországra, a deportálás idején, és mentőakciót szervezett.

B. L.: *Milyen kapcsolata volt Raoul Wallenberggel?*

HERTELENDY LÁSZLÓ: *Barátok voltunk. Bizalmas, jó barátok.* Wallenberg egészen kivételes ember volt. Pontosan emlékszem rá még mindig. Az a szobor, ami róla készült, és a Szilágyi Erzsébet fasorban áll, nem ő. Ha ma Magyarországon valaki elmondhatja, hogy ismerte Raoul Wallenberget, akkor az én vagyok. Lenyűgöző hatást tudott tenni mindenkire. Ami a leginkább megkülönböztette a többi embertől, az a rendkívüli humánuma, ami meghatározta egész egyéniségét. Az is igaz, hogy Wallenberg igazi aranyifjú volt, gavallér, szerette a nagyvilági életet, a nőket, szórta a pénzt, mindenben maximalista volt, de ez semmit sem vont le az értékéből.

Édesapám hivatására és családomra való tekintettel senki nem tudott arról, hogy együttműködöm Wallenberggel. Az akció eszközei teljesen összeegyeztethetetlenek voltak származásommal és neveltetésemmel. Édesapám és közötttem örökre megromlott volna a viszony, ha erre fény derül.

1944. július 12-én a Krisztina téri plébánián mutatott be Wallenbergnek *Sík Sándor* professzor és *dr. Szabó Imre* plébános. Wallenberg keresett egy személyt, aki minden néven nevezhető dologban információt tud szolgáltatni. Engem szemeltek ki. Megállapodtunk abban, hogy ettől a perctől kezdve minden lépésünkről tájékoztatni fogjuk egymást, semmit sem teszünk a másik tudta nélkül.

B. L.: *Milyen információkról volt szó?*

HERTELENDY LÁSZLÓ: Egyes emberekről kért pontos tájékoztatást családi és anyagi körülményeikre vonatkozólag. Gazdag zsidókról. Ez az igazság. Wallenbergnek pénzre volt szüksége. Bár kapott nyugatról, de az önmagában nem fedezte az akció költségeit. Ő mindig mérlegelt: igyekezett egysúlyban tartani a bevételeket és a kiadásokat. Szóval, a gazdag zsidókat, nem akarok rossz szóval használni, tulajdonképpen *megvámolta*.

B. L.: *Honnan voltak önnek ilyen irányú ismeretei?*

HERTELENDY LÁSZLÓ: Tájékozott voltam az akkori előkelő társaságokban. Ez az, amivel Wallenberg Magyarországon nem rendelkezett.

B. L.: *Ennyiből állt az együttműködésük?*

HERTELENDY LÁSZLÓ: Nem. Többről volt szó. Nem valószínű, hogy Wallenberg megúsza volna szárazon ezt az akciót az én közreműködésem nélkül. Talán még a háború végét sem élte volna meg. Kénytelen voltam bizonyos lépéseket megtenni a cél érdekében. Édesapám révén bejáratos voltam a csendőrségre. Az ő tudta nélkül én mindig pontosan tájékozódtam, hogy például hol készülnek razziára, kiket tartanak megfigyelés alatt stb. Wallenberg mindig csak ennek ismeretében indult útnak. Sohasem ott volt, ahol az ellenőrzés. Említettem az előbb apám és Horthy jó viszonyát. Ezt kihasználva bejártam a kormányzói kabinetirodába, és kitöltetlen kormányzói menleveleket szereztem pecséttel ellátva. Mondtam azt is, hogy papírüzletem volt. 1944-ben már édesapám is betársult. Nos, az ő tudta nélkül, abban a nyomdában, ami az üzletnek is dolgozott nyomtattuk ki a *Schutz-Pass*okat, amelyeket zsidóknak adtunk. Azokat a védőútleveleket, amelyek birtokosait svéd állampolgárnak kellett tekinteni és így nem deportálhatták őket. Így menttünk meg körülbelül tízezer zsidót. Ez a szám persze csak hozzávetőleges. Aztán a háborút követően nagyon nehéz helyzetbe kerültem emiatt. Sajnos. Megemlítek egy nevet: *Ferenczy* alezredesét. A csendőrségen ennek az úrnak a feladata volt a zsidótanács felügyelete. Igen jó viszonyt alakított ki a tanáccsal. *Stern Samutól Scheiber* professzor úrig mindenki a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott róla. Vele minden vonatkozásban megállapodásra tudtak jutni. Ferenczyt '45 után a Népbíróság halálraítélte és kivégezték. El

lehet képzelni, hogy mi minden rosszat rákentek azok az urak, akik előzőleg dicsérték. Ez az, ami számomra kérdéssé tett mindent. Mindent, amit addig tettem és gondoltam. Az a zsidóság, amelyért 1944-ben és '45-ben mindent megtettünk, és amelyért Wallenberg végül is az életét áldozta: nem úgy viselkedett a háború után, ahogy az elvárható lett volna. Igaz, hogy körülbelül hatszázezer ember meghalt. Az is igaz, hogy sokan elveszítették a családjukat. Ez rettenetes. De bármi történt, nem jogosíthat fel arra, hogy olyanokon vegyenek bosszút, akik a zsidóságnak nem ártottak. Ugyanis tagadni lehet, de cáfolni nem, hogy a későbbi politikai vezetés, a politikai rendőrség és azok a pribékek, akik az ÁVH szörnyeteit véghezvitték, zömében zsidók voltak.

Sok szemrehányást kaptam. Amit tettem a háború előtt, az most valahogy osztályárulásnak minősült. Ezzel kellett szembenézni: azokat árultam el, akiket most tönkretett az új rendszer. Tehát méltatlanul viselkedtem a származásomhoz mérten. Az emberek ellenszenvvel fordultak felém. Beszélgettem erről *Sík Sándor* professzor úrral, akinek az volt a véleménye, hogy amit tettem, azt vallás-erkölcsi alapon tettem. Lelkiismereti okból. Igyekezett megnyugtani, hogy idővel elmúlik ez a velem szemben megnyilvánuló hátránnyos megkülönböztetés.

Számomra sajnós csak egy dolog jelentett igazi feldolgozást. Én szótáram borzasztóan szegényes ahhoz, hogy el tudjam mondani, micsoda embertelenségben, állati kegyetlenségben, *szadista* kegyetlenségben volt részem az ÁVH börtöneiben.

Azt a kérdést tették föl nekem, hogy hány zsidót öltem meg. Igen: valljam be, hogy hány zsidó halálát idéztem elő a *rangomnál fogva*. Nem is szívesen beszélek erről. Nem érdemes. Akkor azt mondtam magamban — ennek a szörnyű vádnak a hatása alatt —, hogy nincs értelme az életnek. Valóban. Később azt feleltem nekik, hogy az összes zsidógyilkosságot én követtem el, amelyeket eddig nem vallott be más. Erre nekem estek és aztán... Most is a hideg ráz, mert eszembe jutott. Kérem, csak egy pár dolgot említek meg önnek: Hogy tífket szűrték a körmök alá... Hogy cigarettával égették a szám a szélét... Hogy gúzsba kötöttek és addig verték a mezeten talpamat, amíg egy söprűnyél-vastagságú rúd az ütés következtében el nem törött... Hogy addig verték a kezemet, amíg a vérhólyagoktól nem tudtam már behajlítani... Hogy deszkára szögeztek engem és úgy vertek.

Vagy például az embert belerakták egy vízmedecébe és addig eresztették rá a vizet, amíg az el nem lepte, és csak akkor rántották ki az embert, amikor már egy hajszálon múltott az élete. Ha hozzáteszem, hogy mindezeket a szörakozásokat elviseltem többek között egy olyan embertől, akinek később az egész ország tapsolt, akkor megérhet engem, és azt, hogy miért nem szeretek erről beszélni.

B. L.: *Ki volt az illető?*

HERTELENDY LÁSZLÓ: *Komlós János.*

B. L.: *Találkozott Komlóssal később is?*

HERTELENDY LÁSZLÓ: Hogyne. Legelőször egy villamosmegállóban pillantottam meg. Üdvözöltem, erre ő kérdően nézett rám. — Nem ismer meg, Komlós úr? Pedig találkoztunk már — mondtam. — Igaz, ez a találkozás meglehetősen egyoldalú volt, de számomra igen emlékezetes. — Mire ő: Hol történt ez? — Erre én: Szegeden. Egész pontosan a Tisza Szállóban. [Akkoriban az az ÁVH épülete volt.] — Azt felelte: Mit kerestett ön ott? — Mire én: Hát én nem sokat. De, mindenesetre onnan ismerjük egymást. Remélem, nem veszi rossz néven, hogy bátorkodtam megszólítani, de szeretem az ismeretségeimet fenntartani. Én mindenkit üdvözölök, akit ismerek. Nagy csodálója vagyok Komlós úrnak a műsorait illetően. Megelégedéssel tölt el, hogy ön ilyen nagy változáson ment át találkozásunk óta.

B. L.: *Mondott erre valamit?*

HERTELENDY LÁSZLÓ: Semmi különöset. Azt, hogy nagyon örül a találkozásunknak. Egyébként, meg kell mondanom, civil élet-

ben ő abszolút *gentleman* volt. Jó viszony alakult ki köztünk. Többször is meghívott a színházba.

B. L.: *Mi volt Wallenberg véleménye a zsidóságról?*

HERTELENDY LÁSZLÓ: Erről alkotott nézeteit legjobban fejezi ki, hogy közölte, semmi esetre sem kívánja elhagyni az országot az orosz bevonulás után. (Annak ellenére, hogy meg kell mondjam, tartott az oroszoktól.) — Lehetséges — mondotta —, hogy a tevékenységemet tovább kell folytatnom, csak most már más irányban. — Erre megkérdeztem: mit ért *más irányon*? Azt felelte, hogy ő itt nagyon sok barátot szerzett, akiknek lehetséges, hogy szükségük lesz az ő segítségére.

B. L.: *Miért tűnt el Raoul Wallenberg?*

HERTELENDY LÁSZLÓ: Én is fel szoktam tenni manapság: miért tűnt el Wallenberg? Miért figyelmeztettek engem egyszer így: „Hertelendy! Ha magának elég volt, amit kapott, akkor fogja be a száját, és tagadja le még azt is, hogy valaha ezt a nevet hallotta: Raoul Wallenberg!” És aztán miért kezelték harminc-egynéhány éven át tabutémaként Wallenberget? Miért? Mi az oka annak, hogy közadakozásból föllállítottak egy köztéri szobrot, meghirdették a szobor megnevezésének időpontját, és akkor a szobor előző éjszaka eltűnt? Miért kellett ennek történnie? És miért kellett most, nemrég egy másik szobrot készíttetni Varga Imrével? Különben az a szobor nem is emlékeztet Wallenbergre. Ön tud erre felelni?

Nos... Páger Antal miért kapta vissza a villáját a Mártonhegyi úton? Én ismertem őt gyerekkora óta. Azt is tudom, hogy a háború alatt mit csinált. Mégis: mikor hazajött, ötvenhat után, megkapta a villáját. Én pedig itt ülök a szoba-konyhás lakásban, és hogy úgy mondjam, alig élek. Miért van ez?

Beszélnem kell valamiről. Amit most mondok, nem hiszem, hogy jó szolgálót fog nekem tenni, de én már elég öreg vagyok ahhoz, hogy ez ne érdekeljen. (40 éven át hallgattam. Nincs már értelme folytatnom.) Wallenberg nagyon jól ismerte az oroszokat. Nagyon jól. Komoly fenntartásai voltak a Szovjetunióval szemben. Egyszer megkérdeztem tőle, hogy miért. Azt felelte, hogy ő a Szovjetunióban is járt, de mint mondta, „vannak az embernek tulajdonságai, amelyeket nem bír levetkőzni”. Ő találkozott ott olyanokkal, akik szabad levegőre vágytak, és Wallenberg ehhez hozzásegítette ezeket az embereket. Ő különben félt az oroszoktól, aminek az is lehetett az oka, hogy szoros kapcsolatban állt az amerikai hírszerzéssel. A svéd mentőakció költségeit nem kis részben az amerikai titkosszolgálat fedezte. Wallenberg például nagyon jól szót tudott érteni *Eichmann-nal*, Magyarország hitleri helytartójával, akivel, hogy úgy mondjam, anyagi természetű kapcsolatban is állt, bizonyos kölcsönöségi alapon. Különböző természetű információkat és engedményeket kapott cserébe. Persze — mondanom sem kell — a mentőakció sikere nem lehetett volna ekkora, Wallenberg ilyen irányú tevékenysége nélkül. Ő a nyilasokkal is hasonlóképpen szót értett. Nem volt más választása. Nem nehéz rájönni, hogy az amerikaiak álltak hozzá közelebb: ő az utolsó pillanatig rendületlenül hitte, hogy az amerikaiak nem engedik át teljesen az országot. Ebben bízott. Wallenberg arra hivatkozott, hogy ő jól ismeri a Szovjetuniót, és ott semmivel sem különb a helyzet, mint a németeknél. Úgy állította be a dolgot, hogy az orosz bevonulás esetén Magyarország cseberből vederbe kerülne. Sőt. Németország bizonyos vonatkozásai miatt kedvezőbb is: földrajzi fekvésénél, a világban betöltött szerepénél fogva, valamint a német kulturáltságot illetően. Sajnos, való igaz, amiket nekem Wallenberg a szovjetekkel kapcsolatban elmondott, azokat én mind-mind a saját bőrömön tapasztaltam, illetve közvetlen szemtanúként láttam. Fantasztikus embertelenségeket és kegyetlenkedéseket vittek véghez. Soha nem fogom elfelejteni, amit február 12-én, Budapest felszabadításának napján láttunk Wallenberggel a budai Vár kazamatáiban. (Vörös keresztet karszalaggal jutottunk oda.) Haldokló katonákat, nem egy-kettőt, hanem százakat, csontig lesóványodottakat, akiknek a szemük kiállt a üregé-

ből... embereket, akik könyörögtek a halálért; érti? a halálért: ilyen sebesülteket a szovjetek gondolkodás nélkül egyszerűen agyonlőtték. Mindet, aki német volt. Az oroszoknál ugyanis megbocsáthatatlan, halálos bűnnek számított, ha valaki SS volt. Ezek a szerencsétlenek pedig többségükben németek voltak.

Ismertem például a *Lékai* téri kistemplom kántorát, *Jurassát*, akinek a feleségét és a tizenöt éves leányát a szovjetek elhurcolták és megerőszakolták, a kántort pedig szörnyen megverték. Itt a Kék-golyó úton egy orvos a családjának, a feleségének a védelmére kelt: agyonlőtték. Hasonlóképpen halt meg Győrben báró *Apor* püspök, aki az óvóhelyén a nőket próbálta védelmezni. Hogy úgy mondjam, a szovjetek egyáltalán nem úgy viselkedtek, mint akikre rá lehetett mondani: íme a felszabadító hadsereg, akik a németeket megszegényítő humanizmussal lépnek fel. Emellett az orosz parancsnokság szabad rablást engedélyezett nekik — itt nem volt mese. Mindent, amit el lehet képzelni: órát („caszi”), ékszer stb. elvettek az emberektől, és aki ellenállt, avval végeztek.

Wallenberg itt akart maradni. Talán sok minden másképp történik, ha ő nem tűnik el. Például el lehet képzelni, hogy a népbíróságok ítéletei is másképp alakultak volna, ha nem érvényesülhetnek korlátlanul azok az emberek, akiknek Wallenberg útban volt. Ő ugyanis rengeteg embert ismert jól, rengeteggel állt kapcsolatban, mint diplomata, egyszóval sokat tudott. Azt is mondtam, hogy számolt vele: idehaza megfordulhat az üldözés iránya, és akkor neki *tennie* kell. Emiatt nekem meggyőződésem, hogy Wallenberget a magyar politikai rendőrség adta az oroszok kezére. Az ugyanis tagadhatatlan, hogy a szovjetek vitték el, ezt később be is ismerték. Másképp nem történhetett, hiszen én Budapest teljes felszabadításáig számtalanszor találkoztam vele. Az utolsó alkalommal, február 12-én mondta: „Lehet, hogy nemsokára nekem lesz szükségem mások segítségére...” Aztán, nagy nemzetközi nyomásra, 1957-ben az oroszok bevallották a világnak, hogy Wallenberg egy szovjet börtönben halt meg, 1947-ben, szívvroham következtében. (35 éves volt akkor, és tudomásom szerint makkegészséges.)

Talán életben maradt volna, ha a magyar kormány fellép az érdekében. Nem így történt.

Engem is elvittek volna, ha nem tévesztenek össze az apámmal és nem leszek egy itteni internálótábor fogja. Végül is az öcsémet vitték el, aki semmiről sem tehetett.

Nemrég egy funkcionárius azt mondta nekem a tanácsnál, hogy jobban teszem, ha nem elégedetlenkedek a helyzetemmel, mert még mindig jobb élni a Török utcában, mint szobornak lenni a Szilágyi Erzsébet fasorban.

Nézze, kérem: bár nekem sose voltak ellenségeim, mégis úgy érzem, hogy egy egész világgal állok szemben. A Horthy-rendszerrel sosem szimpatizáltam, sőt roppant előkelő származásom ellenére vallottam, hogy az emberek egyenlőnek születnek, és az íratlan társadalmi törvényeket mindig felrúgtam és lábbal tiptartam. A jelenlegi állapotokat illetően is meglehetősen pesszimista vagyok. Nem tudnak befolyásolni a mostani szépen hangzó megnyilatkozások sem. Határozottan ki merem jelenteni, hogy soha az életben nem voltam antiszemita és nem vagyok reakciós. A szocialista tábor sikerében egy percig sem bíztam. Láthatjuk, hogy 44 év alatt hová jutott a Szovjetunióval az élen. Az orosz népet őszintén sajnálom. Mindig csak a rossz jutott neki, pedig sokkal jobbra lenne érdemes. Hogy az emberek olyanok, amilyenek, arról nem tehetnek, de az igazságérzet felteszi bennem a kérdést: Hogy merészelt a Szovjetunió Nürnbergben ítélni, amelyik legalább akkora, ha nem nagyobb bűnökkel terhelt, mint a hitlerizmus. Ahol kiirtják az értelmiséget, ahol történelmi családokat tesznek tönkre és semmisítének meg, ott nem csoda, ha az ország csődbe jut.

75 éves vagyok. Gyógyíthatatlan beteg. Az étellel leszámoltam. Szeretem az életet, de egy csöppet sem ragaszkodom hozzá. Mit mondjak? Elmondhatom, hogy éltem.

Hieronymi Lajos
nyug.alez.

Miskolc, Lévy József-u.10.sz.

1925.11.01.
/1906.évf./

VII.cső.ker. Miskolc I.oszt.pk-a

1914.fhdgy. 1913.11.01. IV.ker.6.szárny 2.szak. Szerencs

Hollódy János /HAURANEK/
nyug.ezds.

Székesfehérvár, Jókai-u.5.sz.

1904.évf.

A.: Veress Ilona

+ Székesfehérvár 1960.02.21

1928.11.01. alez.
/1904.évf./

II.cső.ker. Ideigl.ker.pk.

N.K.

SZÜL. SZÉKESFEHÉRVÁR, 1883. 05. 01.

R.K.

B.L.1965.05-08. XVIII,5-8.sz.30.o.

Hollódy János nyug. szds. hosszú
szervezés és nyomor után Székes-
fehérváron meghalt.

Hollódy János
alezredes,
a m. kir. székesfehérvári II. csendőrkerület
parancsnoka.

Huba Ferenc
nyug.alez /Huber/
Budapest, I.Krisztina krt. 145.sz.
Kiskunhalas lovagló tanár
a kanadai lov.csőtségnek lovasiskolát adott
Bregenz /Austria/
+ Bregenz /Voralberg/, 1971.05.15. 85 é
1934.11.01.
/1908.évf./
I.cs.ker. 1939. Lgv.Tanoszt. Kiskunhalas, pk-a

k útján vonul Huba Ferenc alez előtt

Huba Ferenc alez

Huba Ferenc
alez.

B.L.1972.OI-OVI. XXV.évf.1-6 sz.30.o.

Huba Ferenc alz. 1971.05.15. Bregenz, Voralberg hosszú betegség után 85 é +. Szinte egész életét a lovascsősnél töltötte. Kiskunhalason szolgált s az ország egész területét járta két állatorvossal és patkolómesterével, a lovasalakulatok számára lovakat sorozott. Kiskunhalason, a csőség. lovas fellegrárában generációkat képezett ki a lovas szolgálatra, az ország egyik leghíresebb lovagló tanára volt. A Kanadai Királyi Csendőrség magyarországi látogatása során ő is adott magyar lovasiskolát a skarlátvörös kanadai csendőröknek. Mikor ezredesi kinevezése közeledett, szóba került magasabb beosztása való áthelyezése. Huba alz azonban annyira szerette a lovasiskolát, hogy lemondott előléptetéséről és nyug-ig Kiskunhalason szolgált. Sőt nyug.után is érdeklődő szeretettel kísérte a lovaskiképzést.

Az emigrációban Bregenzben telepedett le, résztvett a bajtársi életben, a helyi társadalom megbecsült, értékes tagja volt. Temetésén nagylétszámú magyar katonai és polgári tisztelő vett részt.

A Bucsubeszédet Lajtaváry László szás. voralbergi csop.vez. mondta.

Huba Ferenc szerette a Bajtársi Levelet, arra rendszeresen áldozott. Halála előtti hónapokban hírét hallotta a kanadai csendőrlaktanyának. Végrendeleletében megható módon inrészkedett a szerény vagyonából 200 dollárt hagyott az emigráns laktanya és a MKCsBK központ céljaira.

Nemes gondolkodásával beírta nevét az emigráns nalakjai közé.

Hunyetz Károly
nyug.ezds.

Mosonszentmiklós /Győr un./

+ 1914.szds. III.cső.ker. 1908.11.01. 2.szárny Kecskemét
N.K.

Huszár Ágoston
nyug.vörgy.

Budapest, XII. Ugocsa u.-14.sz.II.2.
Szül.1888.08.17. Pécs ?
1926.11.01.^{03.}

I.cső.ker. /létsz.f./ őrgy.
1951.05.21 kitelepitették

IGAZOLVA, BUDAPEST, UGOCSA-U. 14.SZ.

+ 1988. 11. 10.

SZÜL: HIDASKÜRT, 1888. 08. 17.
R. K.

CS.F. BEO. TBK. 1940. 08. 01. - 1942. 07. 31.
H. CSŐ. KER. PK. 1937. - 1940. 08. 01.

Huszár Ágoston
alezredes,
a m. kir. székesfehérvári II. csendőrkerület
parancsnoka.

1932

Ilosvay Ernő
nyug.aléz.

Miskolc, Soltész Nagy Károly u. 2.sz.

1937. szárnypk. Tiszafüred

1944.nyug.

1939.1938.11.01.

VIII.cső.ker. Mátészalkai oszt. h-e

N.K.

B.L.1970.07-12.XXIII.évf.07-12.41.o.

Ilosvay ERNŐ g.aléz. az ausztriai Klagenfurtban rákbetegség kö-
vetkeztében több súlyos operáció után 1970.0218. elhunyt.
Holttestét elhamvasztották és Magyarországra vitték.

Isoó Jenő
nyug.őrgy.

Budapest, XII. Bösörményi-ut 19/c.

Cs.Zs. Ø

Jablonkay Sándor
nyug.alez.

Budapest, II. Ostrom-u. 8/a.I.1.

1905.évf.

N.№.

Jalsoviczky András nemes jalsovai
nyug.alez.

Budapest, IX.Soroksári-ut 13.sz.I.1.

1925.11.01.
/1906.évf./

Székesfehérvári II.cső.ker. III.oszt.Győr oszt.pk.

Jantay Elemér
nyug.fhdgy.

Szentes, III.Gömbös Gyula-ut 43.sz.

Just^hAndrás nemes necpáli
nyug.ezds.

Budapest, III.Beszterce-u. 20.sz.I.3.

1914.szds. 1908.05.01. V.cső.ker. 2.szak.pk.

PÉCS, SZENT MÓR U. 2/A

SZÜL.: NAGYTOPOLCSÁNY, 1872. 03. 24.

R. KATH.

Kalotay Árpád
nyug.ezds.

Budapest, VIII.Rákóvzi-ut 12.sz.

Kaposy Gyula vitéz
nyug.g.szds.

Ungvár, Mátyás kir.-u. 6.sz.

Szül.: 1897. Alap

17.honv.gy.e.

1927. II.cső.ker.

+ Budapest, 1972.

Keresztes Béla
nyug.g.alez.

Budapest II.Retek-u. 181.sz.

1929.05.01.
/1904.évf./

VII.cső.ker. Miskolc, ker.pk.h.

1914,fhdgy, 1907.05.01. IV.cső.ker. 2.szárny 1.szak.Pk-a Eperjes
Gy.: - Magdolna, Katalin

Kertész Jenő
nyug.ezds.

Kolozsvár, Unió-u. 27.sz.

Székesfehérvár, Alsókirálysor 23.sz.

SZÜL. KOLOZSVÁR, 1878. 11. 16.

R.KATH.

Kiss László
nyug.c.vőrgy.

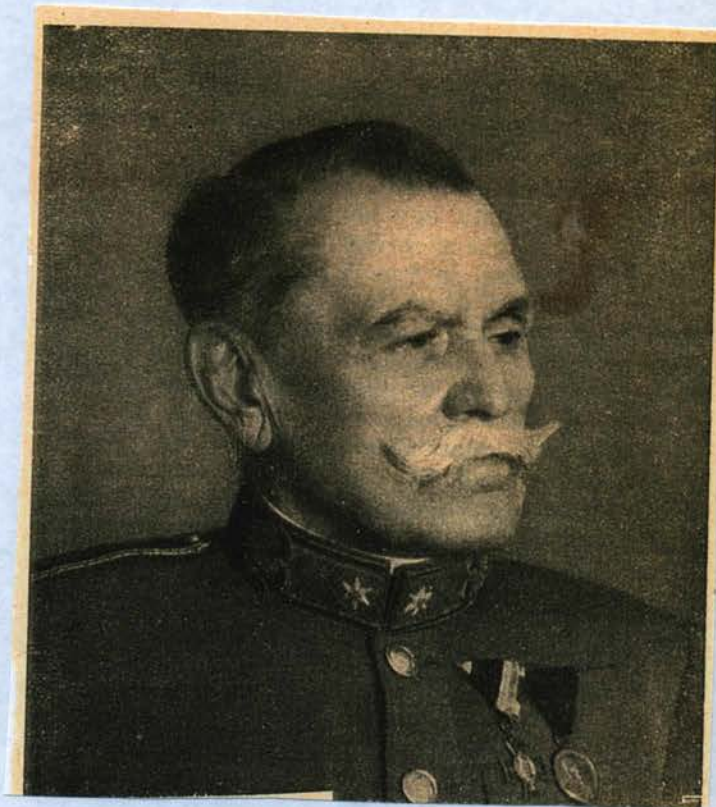
+ 1943.06.24. 84 é Szentesen temették el
Csősnél 1886-1919-ig szolgált.

1881 orvosnöv.

1914. nagyvárad i orsz.cső.isk.pk-a

1914. Pozsony ker.pk.

1919. oL.Ol. nyug.

Kleiner Gyula
nyug.ezds,

Budapest, I.Alagut-u-1-sz.I.3.

SZÜL. ZOMBOR, 1871. 11. 25.

R. KATH.

Kolbay Oszkár
nyug.alez.

Debrecen, Zöldfa-u. 14/a.

1914.fhdgy. 1907.05.01. VIII.cső.ker.

Konkoly Iván dr.
nyug.szds.

Budapest, V.ker. r. Wekerle Sándor-u. 24.sz. félem. 43.

BAZÉDI

Köntz Sándor vitéz nemesbazédi és körpényesi
nyug.tbk.

+ 1942.09.03. 72 é

1921-1923 cs.f.

1924.nyug.

1888 hdp.

1889 hdgy.

1911.őrgy.

1915 ezds

C.S.F. 1921. 02. 21. - 1923. 03. 31. / 05. 01. ? /

Kossuth József
nyug.ezds.

Budapest, XII. Ugocea-u. 6/A 1/2 2.sz.

Kossuth Kálmán nemes kossuthi és udvardi
nyug.őrgy.

Ujvidék, gr.Ceáky-u. 12/2.sz.

1914.fhdgy. 1909.05.01. III.cső.ker.

Kosztka Ágoston
nyug.ezds.

1927.05.01.
/1902.évf./

IV.cső.ker. Pécs cső.ker.pk.h.

Recsk /Heves vm./

3.szárny

1914.fhdgy. 1910.05.01. III.cső.ker.1.szak.pk.

+ Cleveland /Ohio/ USA 1964, 11.15-én temették el

Kosztka Ágoston
nyug.ezds.

Récsk, Heves vm.

+ Cleveland /Ohio/ 1964.11.16.

SZÜL. PÁPA, 1881. 06. 20.

R. KATH.

1934.

Kosztka Ágoston
alezredes,

a m. kir. székesfehérvári II. csendőrkerület
parancsnoka.

Kovalovszky Oszkár
nyug.g.örgy.

Budapest, Kolozsvári-ut 13.sz. 1. 5.

Kovács László
nyug.g.fhdgy.

+ Budapest, 1954

Budapest, I. Hidegkúti-ut 4/e. sz.

B.L.1969.01-08.XXII.évf.0⁴-08.sz. 59.o.
Nyug.g.fhdgy. 1954. B_udap_esten meghalt.

Köllő András NEHES GYERGIÓCSOMAFALI
nyug.órgy.

Budapest, XIV. Királyhág -u.2.sz. II/2

Gy: László ANDRÁS GÁBOR/1942/

Köllő András nemes gyergyócsomafalvi
nyug.őrgy.

Budapest, XIV.Királyhágó-u.2.sz.II.2.

1928.11.01.

/1917.évf./

I.cső.ker.

1932. Salgótarján gy.tanaloszt. okt.ti.

+ Buenos Aires /Argentina/ ?

Körmöczy Rezső dr.
nyug.g.hdgy.

Losonc, Andrássy-ut 12.I.3.

1941.10.15. nyug.

Kunos Béla
nyug.szds.

Nagymányok, Bányai igazgatóság

1914. VII.cső.ker. fhdgy. 6,szárny. 1.szak. Petrozsény pk-a

Kunos Béla
nyug.szds.

Nagymányok, Bányai igazgatóság
Siklós, Szabadság-u.67.sz.

Krausz Jenő
nyug.hdgy.

Csorvás /Békés vm./

1932. Gyula, Megyeház-u.11.sz.

Kricsfalussy-Hrabár Endre
nyug.ezds.

Ungvár, Szamovolszky-u. 12.sz.

1914.zls, VII.cső.ker.

1936.11.01.

/1910.évf./

1939. cső.ti.tanf-ok pság-a tanár

1918. CSikszeredai szárny, Gyergyótölgyes szak.pk.

+ Ukrán bíróság elítélte

1946.11.07. agyonlőtték SZU.

Sz-1220-09. 12.

1935-1936 ÉVI CSŐ.TI. TANÁR TANÁRA ÖRÖG.

1936. 11. 01. TTF.

Gulág Lexikon.2008.26o.o.

1939-é94o- orgy.képv.

196o letart sz, áll.biszt.

Kárpátontali Területi NKVD Rendkiv.Biszt az

Ukrán Sz.Sz.K Bek. !□.§. /4/ 6/11/ pontja

1946.V.26. golxó általi halálra ítélték

Az ítéletet1946.XI.17. hajtották végre

Dr. Kricsfalussy-Hrabár Endre
őrnagy

Dr. Kricsfalussy-Hrabár Endre
alezredes

Dr. Kricsfalussy-Hrabár Endre
alezredes

Kricsfalusy Jenő nemes kricsfalusi
nyug,ezds,

Budapest, I.ker.Krisztina-krt. 113/b.III.9.

1914.szds, VIII.cső.ker. 1908.05.01. 2.szárnypk.

Krisztinkovich István
nyug.szds.

Mikebuda, u.p. Irsa
1914.III.cső.ker. 2.szak pk.
IRSA, VIOLA-U. 50.sz.

Kürthy Endre
nyug.c.ezds.

+ 1942.01.18. 61 é Budapest, Farasréti temető
Szül.: 1881. ^{12.08.} Csengersima / Szatmár vm./
1902. önk. a cs.kir.5.gy.e.
Szeged cső.ezred szd,pk.
1937. Miskolc cső.ker. ideigl.ker.pk.

1932.11.01.
/1906.évf./

III.cső.ker. Szombathely
ker,pk.h.

BUDAPEST, I. ORBÁNHEGYI-ÚT 36/A
1905.ÉVF.
ÉV.

Kürthy Endre
alezredes,
a m. kir. miskolci VII. csendőrkerület
parancsnoka.

Lábady Kálmán
nyug.ezds.

+ Sopron, 1941.04.03. , idegbaj
Szül.: Dunapentele, 1877.
1899-1931-ig szolgálat.
Budapest, kerpk.h.
Sopronban élt

László Béla nemes besenyei
nyug.szds.

Budapest, V.Akadémia-u.18.V.14.

Lázár Jenő
nyug.alez.

Budapest, VII. Nagydiófa-u.5.sz.III.l.

ÍGAZOLVA!

Lomniczy Ferenc /Lo66i/
nyug.alez.

Budapest, XII. Bors-u.11.sz.

a Kormányzó 1941.10.30. Alez rendfokozatot adományozott neki

Lóránth Dénes nemes zágorhidai, zelci
nyug.vórgy.

Budapest, XI. B^Udafoki-ut 20.sz.

Szül. 1859.

Belép 1888, kilép 1918,

1914.VIII.cső.ker. B.M. Cső.oszt.vez. 1882.

LORANTH DENES

Lózsa Jenő

^{nyug.}
cső.ezds.

székesfehérvári II. cső.ker.pk.

Székesfehérvár, Lövölde utca 29.sz.

Szül.: 1877. 10. 27.

EV.

B.L.1965.05-08. XVIII.5.6.sz. 30.o.

Lózsa Jenő nyug.ezds. hosszú szenvedés
Székesfehérváron meghalt.

Lózsa Jenő
m. kir. csendőrezredes,
a székesfehérvári II. csendőrkerület parancsnoka.

Löcherer Andor
nyug.alez.

Székesfehérvár, Távirda-u. 12.sz.

1925.01.01.
/1925./ őrgy.

II.cső.ker. Székesfehérvér I.oszt. pk.

1914.fhdgy. 1912.11.01. IV.ker.

Lőrincz Ignác nemes altorjai
nyug.alez.

Budapest, IX. Üllői-ut 55.sz.II.5.

CS. z5. φ

Lukáts Lőrinc
nyug.alez.

Pécs, Móré Fülöp-u-22.sz.

1925.01.01.
/1905.évf./

V.cső.ker. Makói 1.sz. tanoszt.pk.

+ IDEKAZA, 1965. B.I. XVIII ÉVF 3-4. sz.

Madacsy Imre /MARTIN/
nyug.ezds.

1937.11.01.
/1906.évf./

B.M. VI.b. /csendőrségi szolgálati/ oszt.vez.

Budapest, XI.Bocskay-u.24.sz.I.1.

1940.11.01. saját kérelmére nyug.

N. K.

SZÜL.: 1888. 01. 24. ZICHYFALVA

R. KATH.

B.M. VI/B CSŐSÉG: SZOLG. OSZT. VEZ. 1938. 09. 01. - 1940. 02. 1.

Madarász Henrik /MRÁZ/
nyug.alez.

Budapest, I.ker. U_gocsa-u.5.sz.
BUDAPEST, XII. UGOCSA-Ú. 5. SZ. F. 5.

Malomsoky László
nyug.szds.

Budapest, I. Attila- u. 20/c

1917. évf.

+ Skelleftten /Svédó./ 1967.06.21. rák

muzeumi dolgozó

1928.LL.01.

/1917.évf./

V.cső.ker. Makói 2.gy.tanosztály

B.L.1969.01-08.XXII.évf.01-08.sz.

Malomsoky László nyug.szds.

1967.06.21. Téli veszenedés után rákbetegségben Skellefteában Svédországban meghalt. A szabadságharc után került nyugatra, Svédországban telepedett le és az északi sarkkör közelében fekvő kis svéd város Skelleftea muzeumban dolgozott, ahol intelligenciájáért, lelkiismeretes munkájáért szerették. Szoros kapcsolatot tartott a MKCSBK közp-al, a Bajtársi levélre rendszeresen áldozott. 1966 őszén ment nyugdíjba és boldogan élt kis lakásában, melyet, mint írta mindennel berendezett, ami a földi kényelmet és kulturát szolgálhatta életében. Élete alkonyán könyvet is írt a szovjet megszállás utáni tapasztalatairól és ezügyben kiadót keresett, Összehoztuk Wass Albert professzorral, aztán évek után hallottuk róla, majd a volt munkahelye értesített haláláról. Temetésén unokahuga vett részt holttestét elhamvasztották és hazavitték Magyarországra.

Margitai József /MAYER/
nyug.alez.

Budapest, XII. Törpe-u. 1/a.

XII. BŐSZÖRMÉNYI-ÚT 4.sz. 1/3.

Margó Pál
nyug.Ézds.

Zilah, Bercsényi-u.2.sz.

1939. hdgy. 1936.01.01. II.cső.ker. Tatatóvárosi szárny pk.h.

Marosszéki-Ziegler Emil
nyug.vőrgy
Zánka /Zala vm./

Marsay János
nyug.alez /Marsalek/

Budapest, I. ker. Mebkina János u.10.sz.

/1905.évf./

BUDAPEST, XI. TATÁCSAY VILMOS-U.

N.K.

+ 1944.08.05. BUDAPEST 60^é FARICASTRÉT

SZ. 1884 GERTENYES /TENÉS VM./

CS. KIR. 29. GY. E.

IV. CSÖ. KER.

1934 ALEZ. NYIREGyhÁZA

BUDAPEST, SZAB. SZERK. TANULM. BIZ.

1936 06 01. < NYUG.

SZKP. VIZMŰVEINEK ICAI PK-A

Marssó Pál vitéz verebélyi
nyug.alez.

Budapest, VI. Paulay Ede.u. 37.sz.

1914.11.01. V.cső.ker. 2.szárny Trencsén 2.szak. Zsolna
+ Budapest, 1976.07.09. szivgynegeség /Maconán temették el/
Heves vm.

1941.06.01. Saját kérelmére nyug.

1948. összeesküvés, Márianosztra 3 é
egy munkásszálló portása

1929.11.01.
/1909.évf./

V.cső.ker. Makói 2.gy.tanaloszt. őrgy.

B.L. 1976. 10. 31. XXIX. 2.

Vitéz verebélyi Marssó Pál m. kir. ny. á. csendőralezredes a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjének a Hadiszalagon a Kardokkal és több más háborús kitüntetés tulajdonosa Budapesten, 1976. július 9-én bőr csontig lesoványodva szivgyengesség következtében 87 éves korában meghalt. 1909-ben lemondott hadapródörmeisteri rangjáról és mint prbcső. tizedes lépett testületünkbe, hol rövidesen mint zászlós, szakpk. szolgált Komáromban. 1914-ben önként jelentkezett harctéri szolgálatra és a 69. gy. ezrednél mint hdgy. és fhdgy. frontszolgálatot teljesített. Két ízben sebesült. Kiváló szolgálataiért a 3. o. katonai érdemkereszttel, 2 Signum Laudisszal és a német vaskeresztrel tüntették ki. 1918-ban visszarendelték eredeti beosztásába, Zsolnára. Itt éri az őszirózsás forradalom, hol több eredményes harcot vív csendőreivel a betört cseh bandákkal. A 100 napos tanácsköztársaság idején letartóztatják, ahonnan aug. 1-én szabadul, s azonnal szolgálattételre jelentkezik. Szolnokon lesz szakpk., majd a Makó-i csendőriskola parancsnoka. Idővel törzstiszt, s mint ilyen ker.sgt., majd kerpkhelyettes a kassai kerületnél. Itt saját kezdeményezéséből, személyes vezetésével 1939-ben egy betört cseh egységet semmisít meg gyorsan összevont csendőr egységével, miért a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjét kapja. 1941-ben saját kérelmére nyugállományba ment. 1948-ban összeesküvés címén letartóztatják, 3 évet ül Márianosztrán. Szabadulása után nehéz testi munkával tartotta fenn magát. Volt bányász, éjjeliőr, legutóbb egy munkásszálló portása. Testületünknek egyik legtovább szolgáló tagja volt. Családja 1881 óta 14 csendőrtisztet adott a testületnek, mely példa nélkül áll a csendőrség történetében. Marssó alez. családjának legidősebb tagja, tisztikarunk valóban nemes, sokat küzdő dolgozó és szenvedő, de egyben igen rokonszenves és közkedvelt tagja volt. Alárendeltjei szerették és tisztelték, hosszú szolgálata alatt sok csen-

dőrt nevelt a Hazának. Akik ismerték, szerették emberséges, igazságos és megértő bánásmódja, egyenes jelleme és őszinte bajtársiassága miatt. A család ősi lakóhelye Maconkán (Heves vm.) Édesapja mellé temették el. Kegyelettel őrizzük meg emlékét. (K. L. London, Anglia.)

Mazoly Béla
nyug.szds.

Csepel, Weisz-Manfréd-gyár

1914.zls. VII.cső.ker. Gyergyótölgyes 2.szak. i pk-a

Mántó József
nyug.ezds.

Miskolc, Hunyadi-u. 50.sz.I.2.
1914.szds.1912.05.01. Iv.cső.ker.

Márialaky Imre
nyug.ezds.

+ 1935.10.25. Budapest, 58 é

1900.10.29.csőtség

1898.10.01.3.honv.gy.e.

Budapest, VIII. Kisfaludy-u.5.sz.II.1.

Márialaky Imre ny. ezredes

1935. 11. 02. 674

október 25-én Budapesten elhunyt, 58 évet élt. 1898 október 1-én vonult be a volt 3. h.-gyalozezredhez egyévi önkéntesi szolgálatra, 1900 október 29-én pedig belépett a csendőrséghez. Mint hadnagy és főhadnagy Désen, Sopronban, Temesvárt

teljesített szakaszparancsnoki szolgálatot, 1913-ban pedig a marosvásárhelyi szárnyparancsnokság vezetésével bízták meg. Századosá 1914 május 1-én nevezték ki. 1916 január 16-tól a marosvásárhelyi kiküldönített törzstiszt segéd-tisztje, később szárnyparancsnok volt Déván. Az őrnagyi rendfokozatot 1919 március 1-én érte el, 1920 február 1-től kecskeméti szárnyparancsnok, 1921 március 8-tól karhatalmi

parancsnok Budapesten, majd 1921 október 15-től vármegyei parancsnok Sopronban. Alezredessé 1921 szeptember 1-én lépett elő, 1924 július 1-től a budapesti kerületi parancsnokságnál beosztott törzstiszti szolgálatot teljesített. Ezredessé 1925 november 1-én nevezték ki, 1926 október 1-től budapesti kerületi parancsnokhelyettes volt, 1928 november 1-én történt nyugállományba helyezéséig. Kivette részét a világháborúból is az 1916. évi orosz és román hadjáratban s ezekért a szolgálataiért a bronz katonai érdeméremmel a k. k. szalagján tüntették ki, majd a forradalmak után végzett szolgálataiért dicsérő elismerésben részesült. Erélyes, de jószívű, jókedélyű egyéniségére régi bajtársai mindig szívesen fognak visszaemlékezni. Budapesten, október 30-án temették el bajtársainak és ismerőseinek rész-

2 674

Mátéfy Jenő
nyug.g.alez. /Burg/
Szentés, Petőfi-u. 4.sz.

Nátéka János
nyug.g.alaz.

Szeged, Tarjáni-ut 4.sz.

1883. 10. 01. < KÖZVITÉZ CS. KIR. 39.GY.E. T295

1886. 10. 09 < III. CSÖ. KER. SZÁMVIÓ HJG.

1895. 11. 01. < KIMU.

Mészáros János
nyug.vőrgy.

Budapest, I.Maros-u. 11.01.

IGAZOLVA!

SZ.: CSONGRÁD, 1870. 12. 12. 09. 06? R.K.

CS.F. H.-E / MEGBIZVA / 1923. 07. 01. - 1925. 05. 01.

CS.F. H.-E 1925. 05. 01. - 1926. 05. 01.

Mészáros István
nyug.ezds.

Budapest, XI.ker. Horthy Miklós-ut 19.sz. III/24/a

1914.hdgy. 1908.05.01. VIII.cső.ker. 1.szak.pk. Debrecen

IGAZOLVA! 1946. 192.sz. 101. SORSZ. ME/4.

Molnár Henrik
nyug.g.órgy.

Budapest, III. Timár-u.2.sz.III.3.
IX. KÖZTRAKTÁR -U. 28.sz. 11/10.

Molnár Károly /Weinholter/
nyug.g.őrgy.

Budapest, III.Timár-u.2.sz.III.
Igazolva!

Molnár Nándor vitéz
nyug.fhdgy.

Budapest, VI.Munkácsi-ut 33.sz.I.10.
Igazolva! M.K. 1946. 178. Sorsz. Mo/17.

Móritz László vadászulési
nyug.órgy.

+ 1941.11.09-én temették el Budapesten

1904. csősegi szolg.

Cs.L. 1941.11.01. 783.o.

1925.11.01.

/1906.évf./

III.cső.ker. Zalaegerszegi oszt.pk.

Nagy Gyula kézdivásárhelyi
nyug.vórgy.

Budapest. I. Attila-u. 91.sz.

1914.nyug.ezds.

BUDAPEST, IV. VÁCI-UTCA 42.SZ.

SÜL: BRASSÓ, 1883. 09.26. REF.

REF.

CSFH. 1936. 11. 01. - 1938. 08. 01.

Nagy Pál I.
nyug.alez.

1929.05.01.
/1909.évf./

IV.cső.ker. Pécs ll.szárny: Szigetvár pk-a
Pécy, Athinay-u.32.sz.

Nádaskay István
nyug.fhdgy.

Eger, Grónay-u. 11.sz.

Nádpataky Ágoston
nyug.szds.

Székesfehérvás, Budai-ut 28.sz.

1914.fhdgy. 1908.05.01. VI.cső.ker, 2 szárny Sopron 2.szak. Magyar
óvár

Nagy Vilmos
nyug.ezds.

Budapest, Krisztina krt.155.sz.I.4.

1914.szds.1906.11.01. VI.cső.ker.

1929.05.01.

/1909.évf./

IV.cső.ker. Pécs 11.szárny: Szigetvár pka

1914.szds. 1906.11.01. VI.ker.

SZÜL. SZÁRAZAJTA, 1867.

Nemerey Márton vitéz

tbk. /1927-ig Gross/

csőség.fel.h-e

nyug. altbgy. Budapest, XII. Böszörményi-ut 13.

Szül.: Brassó.1888.10.17. ÉV,

+ Debrecen, 1958.01.11.

Márianosztrai börtönben

Budapest, XII.Böszörményi-ut 13.sz.

1938.LL.01.

Csf. h.

1945. 06.27. LEFOKOZÁS ÉS KICSAPÁS

szül.: BRASSÓ, 1888 10. 17. EV.

CSŐSÉG. FEL. 1939. 08. 01. - 1942. 11. 15.

CS.F. H. CSŐSÉG. FEL.H. 1938. 08. 01. - 1939. 08. 01.

vitéz Nemerey Márton
tábornok,
a m. kir. csendőrség felügyelőjének helyettese.

vitéz Nemerey Márton
tábornok,
a m. kir. csendőrség felügyelőjének helyettese.

Talán is énekerült a Kazembe egy
Émlékhöz. Erdessy, hon a "Gyűjtőben",
id. pavilonban készült 1945-47 k. - Bajai
László tulajdonosa, lehel, hon pap. Döb-
metes kis füzet. 61 oldal, de kb. 50-
oldalon van bejegyzés. Régi hatoma nevel-
művelés. Károly. - László Deseö, Domáti
György, György Vimes, alittel Irigertel, Salustu-
Veres Lajos franciul is, András Sándor vögy
Ugy is énekerült, de hon kívül, az dróletti
Émlékhözön kívül van, az nem ritkán
Kisderíteli - Ebben is Döbroy, amit
Keresettel mellellet.
2001, november 7. Béla

Alki mellett az igazság
az várható...; és a sze-
redet győzi meg!

Hajtársi segítségével
Budapest, Gyűjtő 1947. VI. 26.
Kemény László

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkesztő:

Besenyői BEÓTHY KÁLMÁN őrnagy

Segéd-szerkesztő:

BENEDEK MIHÁLY százados

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

I. KERÜLET, FŐ-UTCA 71. SZÁM.

Postatakarékpénztári

csekk száma:

25.342

Megjelenik:

minden hónap 1-én és 15-én

Telefon: 153-079

CSENDŐR-TÍZPARANCSOLAT.

Két év alatt megismertem a csendőr lelkét vágyaival, örömeivel és bánatával egyaránt; láttam áldozatkészségének és önzetlenségének ragyogó példáit, vele örvendtem a szerényen, névtelenül, de fáradhatatlanul végzett munka eredményei felett, szomorúsággal értesültem botlásokról, amelyeknél az előljáró és a bajtárs keze segíteni hiába igyekezett.

A magyar csendőr kimagasló erényeinek, valamint azoknak a küzdelmeknek és nehézségeknek a megismerése, amelyek a csendőrt szolgálatában és magánéletében kísérik, közzétett a Csendőr-tízparancsolat kiadásának kezdeményezésére.

Nem mások ezek az acélkemény és kristálytisza mondatok, mint egy Veletek élő láthatatlan előljáró és bajtárs, aki nehéz, veszélyes és áldozatos munkákban Elöttetek, Mögöttetek és Bennetek van. Elöttetek járó erő a tízparancsolat, amely minden nehézséget legyőz, amit mint katona, mint csendőr és mint magánember Magatok előtt találtok. Veletek járnak ezek az igazságok, mert Veletek emberek élete, vagyona, jóléte, a magyar sors kialakítása elválaszthatatlanul van összeforrvá. Ne nézzétek ezeket másként, mint életetek Bibliáját, amellyel a legfőbbesebbeket: az Istent és a Hazát szolgáljátok.

Olvassátok és tegyétek magatokévé a Csendőr-tízparancsolatot:

1. Megemlékezzél arról, amivel Istenednek tartozol!
2. Én vagyok a Te hazád: Nagymagyarország!
3. Hűséged, becsületed, vitézséged nem eladó!
4. Légy erkölcsös, józanéletű, engedelmes!
5. Tiszteld előljáródat, mint atyádat; szeresd bajtársadat, mint tenmagadat!
6. Tanulj és tudj; a tudás második fegyvered!
7. Védj a másét, a magadét ne pazarold!
8. Mögötted a törvény, előtted is az legyen!
9. Igaztalanul ne vádolj, fegyvered ártatlant ne bántson!
10. A család szentély; ha magadnak nincs, őrödben megtalálod!

VITÉZ NEMEREY tbk.

Nemesmonostori Jenő
ezds. /Münster/

tisztitanfolyamok pk-a i.

1943.05.01. 1897.08.18. 1916.08.18. 1915.03-i sor.évf.
Adelaide /Ausztrália/
+ 1953.04.

1943.05.01.
/1915.03.évf./

Gy.: - Egon

Sz.: Fiume, 1897. 08. 18.

CSÖ. Tj-i TANF. PSÁG. PK. 1944. 03. 01. - 1944. 12. 05.

NEMESMONOSTORY JENŐ
ezredes,

a m. kir. csenlőr tisztitanfolyamok parancsnoka

Nemesmonostory Jenőné
B.L.1969.01-08.XXII.évf.01-08.sz.
72.o.

Bajtársnők fiának és édesanyjának gratulálunk
azon alkalomból, hogy megérkezett kisfia, ill unokája
István 1969.01.04. Adelaideben, Dél-Ausztráliában.

Neszmélyi Zoltán dr.
szds. /Nánik/

1943.08.01.
/1937.évf./

II.cső.ker. Győri szárny pk-a

F.: - Varju leány Varju Márta, KÖNLŐD, 1944.11.01.
éf.börtön

+ Svájc, 2001.04.15.

Sz.: Pápa /Veszprém vm./ 1914.09.14.

A.: Kugler Emilia /Veszprém/

1943.08.01. 1914.09.14. 1940.07.01. 1937. Wettingen /Schweiz/
Kremsmünster, Márta hazajött

elvált, új férje fiát adoptálta

elktrohegesztő /Nordostschweizerische Kraftwerke/, Konstrukőr

1939-1940 CSŐ.TI KÉPZŐ TANF.

DR. NESZMEÉLYI ZOLTÁN

Hulesch Ernő: Győri nagypéntek 1945.

A koronatanu így látta.

Dr. Neszmélyi /Nánik/ Zoltán cső.szds. gettó pk. Győrött
1946.01.06-án kezdődött népbirósági tárgyalásán Adellmann
Rudolfné egy fiatal paprokonának sorsáról vallott, aki már
fel volt szentelve és így a gettó rendelete nem is vonat-
kozott rá, Neszmélyi mégis elhurcoltatta.

csőszds. i. v. 1946.01.06.

1946.01.06. 11.00 óra

Nemessányi Lajos
nyug.ezds.

Budapest, I.Horthy Miklós krt.85.sz.I.1.

I.cső.ker. 1925.11.01. /1900.évf/

1914.fhdgy. 1907.05.01. V.cső.ker. 7.számú Ipolyság i.pk-a

SZÜL. KVACSAN, 1877.

Nemesszegi Nemesszeghy László
ezds. nyug.

Ujpest, Deák Ferenc-u. 79.sz.

1913.05.01. IV.cső.ker. 4.szárnypk. Beregszász

1989. "A budapesti kitelepítések hiteles története."

1926,11.01.

VI.cső.ker. Debrecen kwr.pk.

1914.szds. 1913.05.11. IV.cső.ker.
4.Szárnypk. Beregszász

SZÜL. VÁC, 1881. 04. 28

R.KATH.

Nemesszegi Nemesszeghy László
ezredes,

a m. kir. debreceni VI. csendőrkerület parancsnoka.

NEMESSZEGHY LASZLÓ

Oláh Ferenc
nyug.órgy.

Szeged, Tisza Lajos-krt.82.sz.

1914.fhdgy. 1912.05.01. VII.cső.ker. 5.szárny 1.szak. S_epsiszentgyör
györgy

Oláry Sándor
nyug.ezds.

Budapest, IV. Veres Pálné-u. 1.sz.

1907.évf.

1937. alez. VI.cső.ker. Debrecen pk.h.

+ Uzmány SzU. hdf.táb.: 1947.

B.L. 1965,05-08. XVIII.05-08.sz.30.o.

A ~~Sz~~-ban hdf-ban 1947. meghalt

Oléj Gyula
fhdgy.

1940.09.01.
/1938.évf./

III.cső.ker. Cső.tanzlj. Szombathely, okt.ti.

1941.11.01.1914.11.24. 1942.06.18. 1939.

Szül.: Mór

F.: Gózon Vilma

+ öngyilkos lett, főbelőtte magát, Zalaszentiván 1945.04.
hogy a fogságba kerülést elkerülje

B.L. 1965.XVIII.évf.9-12.sz.40.o.

1945.IV. a magyar-német határon a visszavonulás idején szov-
jet csapatok által bekerítve és reménytelen helyzetében, hogy
a fogságbaesést elkerülje, agyonlőtte magát.